

ПЕДАГОГІКА

Навчально-методичний посібник
для студентів спеціальності 012
«Дошкільна освіта»

Видання 2-ге,
перероблене та доповнене

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет дошкільної та спеціальної освіти

ЕТНОПСИХОЛОГІЯ

Навчально-методичний посібник для студентів
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Видання 2-ге, перероблене та доповнене

Укладач Карнаух Л. П.

Умань – 2021

Рецензенти:

Котлова Л. О., кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Ольховецький С.М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Благодир Н. Ф., канд. психологічних наук, приватний психолог.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 4 від 27 жовтня 2021 р.)

Етнопсихологія : навч.-метод. посіб. для студ. спец. 012 «Дошкільна освіта» / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Л. П. Карнаух. – Вид. 2-ге., переробл. та допов. — Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. — 165 с.

Навчальний посібник з курсу «Етнопсихологія» включає лекції, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тематику ІНДЗ, питання для підсумкового контролю, глосарій та рекомендовану літературу до кожного заняття. Конспекти лекцій укладені на основі посібників «Етнопсихологія» Львовичкиної А. М., Павленко В. М., Таглин С. О., Махій М. М., Савицької О. В., Співак Л. М., що розкривають такі теми: предмет і міждисциплінарні зв'язки етнопсихології, методологічні принципи та методи етнопсихології, проблеми етносу та нації, основні статистичні та динамічні характеристики етносу, особливості етнопсихології українців, основні психологічні засади етноконфліктології та етнічних традицій ділового спілкування представників різних країн.

Зміст навчально-методичного посібника сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти навичок самостійної роботи, а також виробленню в них дослідницького підходу до вивчення курсу етнопсихології. Навчально-методичний посібник розроблений для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 012 «Дошкільна освіта»).

УДК 159.922.4(075.8).

© Карнаух Л. П., уклад., 2021

ЗМІСТ

4

ПЕРЕДМОВА**РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА**

Змістовий модуль I. Загальні і теоретичні поняття про етнопсихологію

Тема 1. Етнопсихологія як галузь психологічної науки	5
Тема 2. Історія та розвиток етнопсихології	15
Тема 3. Предмет та методи етнопсихології	25
Змістовий модуль II. Проблеми етносу в етнопсихології	35
Тема 4. Проблема етносу та нації в етнопсихології	43
Тема 5. Основні статистичні характеристики етносу	54
Тема 6. Основні динамічні характеристики етносу	63
Тема 7. Історія та теорія розвитку української нації	74
Тема 8 Етнопсихологія українців	91
Тема 9. Етноконфліктологія	107
Тема 10. Етнічні традиції та ділове спілкування. Мова як етноформуюча ознака етносу	132

Тема 11. Адаптація до нового культурного середовища

РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Змістовий модуль I. Загальні і теоретичні поняття про етнопсихологію

Тема 1. Етнопсихологія як галузь психологічної науки	139
Тема 2. Історія та розвиток етнопсихології	140
Тема 3. Предмет та методи етнопсихології	140
Змістовий модуль II. Проблеми етносу в етнопсихології	141
Тема 4. Проблема етносу та нації в етнопсихології	142
Тема 5. Основні статистичні характеристики етносу	143
Тема 6. Основні динамічні характеристики етносу	143
Тема 7. Історія та теорія розвитку української нації	144
Тема 8 Етнопсихологія українців	145
Тема 9. Етноконфліктологія	147
Тема 10 Етнічні традиції та ділове спілкування.	148
Тема 11. Адаптація до нового культурного середовища	149
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ІНДЗ	152
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	156
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	158
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	161
ГЛОСАРІЙ	161